

ΤΟ ΚΡΟΚΥΛΕΙΟ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΡΟΚΥΛΙΩΤΩΝ
“ Ο ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ ”

Είμαστε εις το «εμείς» και όχι εις το «εγώ». Και εις το εξής να μάθωμεν γνώσ' αν θέλωμεν να φτιάσωμεν χωρίον, να ζήσωμεν όλοι μαζί

ΤΡΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ • ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 128 • ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2012 • Τηλ. & Fax: 210 7654 555 • ΓΡΑΦΕΙΑ: Λ. ΚΑΡΕΑ 106, Τ.Κ.: 162 33
www.krokilio-makryiannis.gr • e-mail: katafygio@krokilio-makryiannis.gr, syllogos@krokilio-makryiannis.gr

Ένας αητός τριγύριζε και χαμηλά πετούσε, και τα γλυκοχαράματα, το ταίρι του ζητούσε.

Αυγέρος

ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΑΣ

Φέτος το καλοκαίρι εγκαινιάσαμε και το Λαογραφικό μας Μουσείο στο Σχολείο. Ήταν μεγάλη στιγμή για το Σύλλογο. Ήταν η εκπλήρωση προσδοκιών πολλών χρόνων. Εδώ πρέπει να

Η θέα μπαίνοντας στη μικρή αίθουσα του σχολείου.

αναφέρουμε ότι σύμφωνα με πρόσφατο νόμο δεν μπορούμε να το ονομάζουμε Μουσείο. Ένα Μουσείο πρέπει να έχει επιστημονικό συνεργάτη και φύλακα. Επομένως πρακτικά Μουσεία από εδώ και πέρα μπορούν να έχουν μεγάλοι Δημόσιοι Οργανισμοί, πλούσιοι Ιδιωτικοί Οργανισμοί και ιδιώτες. Κανονικά πρέπει να το ονομάζουμε Έκθεση Λαογραφικής Συλλογής Κροκυλείου. Εμείς όμως, έστω και καταχρηστικά, θα το ονομάζουμε Μουσείο. Μετά τη νομική αυτή επισήμανση αναφερθούμε χρονολογικά στη διαδικασία δημιουργίας του Μουσείου. Χρησιμοποίησαμε τη λέξη δημιουργία γιατί περί αυτού πρόκειται. Η διαδικασία έχει αρχίσει πολλά χρόνια πριν. Θυμόμαστε στα Μακρυγιάννεια 1977 τα εκθέματα στο Καραμπελίο σπίτι. Ακόμα θυμόμαστε την αείμνηστη Ιωάννα Λουκοπούλου που είχε ασχοληθεί επισταμένως με τη συλλογή αντικειμένων. Εδώ πρέπει να αναφέρουμε και να εξάρουμε την ανιδιοτέλεια των χωριανών που πρόσφεραν τα αντικείμενα αυτά. Μετά από αρκετές περιπέτειες και φθορές η συλλογή “άραξε” για μερικά χρόνια στη μικρή αίθουσα του Σχολείου μαζί με τις μεταλλικές ντουλάπες του Δήμου. Δυστυχώς ως Σύλλογος δεν μπορούσαμε να κάνουμε κάτι καλύτερο γιατί ο Δήμος χρειαζόταν το Σχολείο για τις συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου. Βέβαια ο Δήμος δεν χρειαζόταν και τη μικρή αίθουσα απλώς αντιμετώπισε το ζήτημα, όπως και πολλά άλλα, μικρόψυχα. Ούτε τα κλειδιά δεν μπορούσαμε εύκολα να πάρουμε. Πέρι μετά από αίτηση μας, ο Δήμος Δωρίδος παραχώρησε τη χρήση του Σχολείου, με όρους, στο Σύλλογο. Με τη συνδρομή του Δημάρχου που μας ενέθαρνε αρχίσαμε να σκεπτόμαστε τη δημιουργία του Μουσείου μέσα σε εύλογο διάστημα. Στην αρχή όλα ήταν νεφελώδη. Ξέραμε ότι θέλαμε να φτιάξουμε Μουσείο δεν ξέραμε όμως πώς να το σχεδιάσουμε, πόσο θα

κόστιζε κι αν θα είχαμε τα λεφτά. Εδώ έπεσε μια καλή ιδέα από την Παναγιώτα Κυριαζή: «Γιατί δε στήνουμε ένα διώροφο σπίτι μέσα στη μικρή αίθουσα του Σχολείου». Ξαφνικά η κατάσταση ξεκαθάρισε. Ο πρόεδρος του Συλλόγου άρχισε να επεξεργάζεται την ιδέα, μέτρησε το σχολείο κι έφτιαξε μια μακέτα. Ο δήμαρχος κ. Γ. Καπεντζώνης συμφώνησε με τα σχέδιά μας και μας ώθησε να συνεχίσουμε. Ήρθαμε σε επαφή με το συγχωριανό μας κ. Κ. Μακρυκώστα στις Η.Π.Α. απ' όπου πήραμε πάλι την παρότρυνση να προχωρήσουμε. Και στους δυο ο πρόεδρος είπε ότι στόχος είναι τα εγκαίνια να γίνουν τον Αύγουστο. Για τα στατικά της κατασκευής ενημερωθήκαμε από τους συγχωριανούς μας μηχανικούς Ευτυχία Ζωγράφου, Μίτσο Γεωργακόπουλο και Ευάγγελο Γραββάνη. Τώρα όλα ήταν έτοιμα. Τέλη Μαΐου ο πρόεδρος και ταμίας μας Αθανάσιος Βλασίος. Επί τρεις βδομάδες σκάβαμε, βιδώναμε, καρφώναμε, πριονίζαμε. Όταν η κατασκευή έφτασε στο πάτωμα σταμα-

Το υπόγειο του ομοιώματος του σπιτιού.

τήσαμε. Γυρίσαμε στην Αθήνα για υλικά. Κάναμε και πειράματα για τα φωτιζόμενα παράθυρα. Στις αρχές Ιουλίου ο πρόεδρος ξαναγύρισε και συνέχισε την κατασκευή. Σε τρεις περίπου βδομάδες η κατασκευή τελείωσε. Η κατάσταση στο εσωτερικό απελευστημένη. Το ροκανίδι δέκα πόντους στο πάτωμα. Τα πράγματα ανακατεμένα, το ένα πάνω στ' άλλο. Έξω δεν μπορούσαμε να τα βγάλουμε γιατί έβρεχε αλλά ούτε και στην άλλη αίθουσα γιατί ήταν η περίοδος των εκλογών. Ήμασταν και άτυχοι γιατί έγιναν δύο διαδοχικές εκλογές. Εδώ κλήθηκε το συνεργείο που έβαλε τάξη. Ο πρόεδρος έφυγε πάλι για την αγορά των τελευταίων υλικών (φώτα, πυρροσβεστήρες, φωτογραφίες παραθύρων κ.τ.λ.) και οι Ελένη Ψυρρή, Ιουλία Χαβάτζα, Ελένη Λούη και Μαρία Αποστολακοπούλου άρχισαν το καθάρισμα και την τακτοποίηση. Σε δύο

Συνέχεια στη σελ. 2

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ 2012

Αρχή καλοκαιριού. Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει. Η ερώτηση: «Φέτος έχουμε Μακρυγιάννεια»; Η απάντηση είναι ότι σύμφωνα με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης τα Μακρυγιάννεια γίνονται κάθε δύο χρόνια. Επομένως φέτος έχουμε ησυχία. «Ναι αλλά πρέπει να γίνουν εκδηλώσεις αφού κάνουμε κάθε χρόνο». Όλοι συμφώνησαν ότι ο Σύλλογος δεν μπορεί να παραμείνει αργός. «Και τι εκδηλώσεις να κάνουμε φέτος;», ρωτάει άλλο μέλος. Ο πρόεδρος υπενθυμίζει τον τρόπο δράσης του Συλλόγου. Εκδη-

Στη κινηματογραφική οθόνη «βρέχει κεφτέδες».

λώσεις που βγαίνουν μέσα από τα μέλη. Αυτό εξυπηρετεί δύο τουλάχιστον σκοπούς: Πρώτον είναι πραγματικές δράσεις ενός πολιτιστικού Συλλόγου και δεύτερον στοιχίζουν ελάχιστα. Μ' ένα σμπάρο δυο τρυγόνια δηλαδή. Η πλειοψηφία του Συμβουλίου συμφωνεί. Μένει τώρα να ξεκαθαριστούν οι εκδηλώσεις. Αρχίζουμε με αυτές που γίνονται κάθε χρόνο. Πρώτο-πρώτο το παζάρι. Η Ελένη συμφωνεί να το αναλάβει. Αναφέρει ότι οι προσφορές έχουν περιοριστεί. Αποφασίζεται να γίνει υπενθύμιση στους «συνήθεις υπόπλους». Η άλλη δράση είναι η λειτουργία του εντευκτηρίου στο «Λιβάδι». Αυτή είναι δύσκολη δουλειά γιατί απαιτεί πολλές ώρες κάθε βράδυ αλλά και την ημέρα με τις προμήθειες. Υπήρχε το ερώτημα αν θα πρέπει να λειτουργήσει κινηματογράφος στο «Λιβάδι» ή στο σχολείο, όπως πέρσι. Τελικά αποφασίζεται να γίνουν οι προβολές στο «Λιβάδι». Μετά προτείνεται να οργανωθεί αιμοδοσία. Ο Κώστας αναλαμβάνει να έρθει σε επαφή με το νοσοκομείο Αμφισσας για τα σχετικά. Ακόμα αποφασίζεται να γίνει η έκθεση παλιών φωτογραφιών με τις παλιές αλλά και νέες φωτογραφίες που εκθύνονται για πρώτη φορά. Στην ίδια έκθεση αποφασίστηκε να περιληφθεί και έκθεση ζωγραφικής. Τα επόμενα δεν είναι τόσο ξεκάθαρα. Ο πρόεδρος και ο ταμίας μόλις έχουν επιστρέψει από το χωριό όπου δούλεψαν στην κατασκευή του Μουσείου. Προτείνονται για κεντρική εκδήλωση τα εγκαίνια του Μουσείου. Όλοι συμφωνούν. Ο κίνδυνος όμως είναι μεγάλος. Μπορεί το Μουσείο να μην είναι έτοιμο στα μέσα Αυγούστου. Το Διοικητικό Συμβούλιο αναλαμβάνει τον κίνδυνο. Προτείνεται ακόμη και η ετήσια επίσκεψη θύμησης στα ερείπια του σπιτιού του Μακρυγιάννη στο Αβρορίτι. Ο Σύλλογος προσπαθεί μέσα στη γενική αδιαφορία πρώτα

των Κροκυλιωτών και μετά κι άλλων που κατά τεκμήριο θα έπρεπε να ενδιαφέρονται, να συνηρήσει τη θύμησή του σπιτιού. Μια άλλη ιδέα που πέφτει είναι ότι αντί να κάνουμε ένα πανηγυράκι να οργανωθεί αναβίωση του πανηγυριού στην Παναγία μετά τη Θεία Λειτουργία το Δεκαπενταύγουστο. Ακόμα αποφασίζεται να πραγματοποιηθεί και η καθιερωμένη ορειβασία όπως και να περιλάβει ο Σύλλογος στο πρόγραμμά του και να υποστηρίξει το χορό των γαμπρών και νυφών. Με τη συζήτηση αυτή οριστικοποιήθηκε το πρόγραμμα των εκδηλώσεων.

Το επόμενο διάστημα αρχίζει η δουλειά για την οργάνωση των εκδηλώσεων. Το πιεστικό θέμα είναι το Μουσείο. Έγινε πραγματική μάχη και τελικά ήταν έτοιμο στην ώρα του. Στάλθηκαν επίσημες προσκλήσεις σε όλες τις αρχές του νομού και του χωριού. Λεπτομερέστερη περιγραφή των ενεργειών εκτίθεται σε άλλο άρθρο στο τεύχος αυτό. Ακόμα πρέπει να βρεθεί τρόπος σκίασης για τις εκδηλώσεις των εγκαινίων του Μουσείου και για το γλέντι στην Παναγία. Αποφασίζεται να κατασκευαστούν σιδερένιοι λυόμενοι σκελετοί με αφαιρούμενο μουσαμά. Τα σίδερα αγοράστηκαν στη Ναύπακτο και τη μεταφορά την έκανε, με ελάχιστο κόστος, ο συγχωριανός μας Αθανάσιος Βλασίος τον οποίο ο Σύλλογος ευχαριστεί. Το άλλο τεχνικό πρόβλημα ήταν οι μεταφερόμενες βάσεις των λυόμενων τεντών. Χρησιμοποιήσαμε στοιχεία από καμινάδα με σιδερένια σωλήνα στη μέση που τα γεμίσαμε με τοιμίνο. Τη δουλειά αυτή την έκανε δωρεάν ο Ευάγγελος

Η θεατρική παράσταση στο «Λιβάδι».

Χισένη, τον οποίο ο Σύλλογος ευχαριστεί. Τελικά έρχεται ο Αύγουστος και οι εκδηλώσεις αρχίζουν να τρέχουν. Πρώτα-πρώτα ανοίγει το «Λιβάδι». Είχαν προηγηθεί κάποιες εργασίες (στρώσιμο πεζοδρομίου, σοβατισμάτα, γκρέμισμα της σάπιας στέγης της πίστας). Όπως κάθε χρόνο οι καρέκλες θέλουν πλύσιμο και τοποθέτηση. Ο χώρος θέλει καθάρισμα, τα φώτα να τοποθετηθούν, να αγοραστούν εφόδια. Τελικά το «Λιβάδι» δούλεψε για περίπου δέκα μέρες. Κάθε βράδυ εννέα με έντεκα γινόταν κινηματογραφική προβολή με τα μηχανήματα του Συλλόγου. Τα έργα τα παρακολουθούσαν κυρίως νεολαίοι,

Συνέχεια στη σελ. 4

ΜΕΓΑΛΗ ΔΩΡΕΑ

Η χρηματοδότηση της κατασκευής του Μουσείου του Συλλόγου έγινε με δωρεά του **Ιδρύματος Οικογένειας Μακρυκώστα** ειδικά για τη κατασκευή **Λαογραφικού Μουσείου**. Δεν είναι η πρώτη φορά που το Ίδρυμα κάνει δωρεά στο Σύλλογο. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου με βάση το διάφορο β του άρθρου 10 του καταστατικού του Συλλόγου που αναφέρει: *Οι δωρεές προς το Σύλλογο γίνονται επώνυμα. Οι δωρεές που προσφέρονται για ορισμένο σκοπό δεν μπορούν να διατεθούν για άλλο σκοπό, εκτός αν η πραγματοποίησή του έγινε ανέφικτη, οπότε αποφασίζει η Γενική*

Συνέλευση, αποφάσισε στη συνεδρίαση του στις 12 Σεπτεμβρίου 2012 να ανακηρύξει το Πρόεδρο του Ίδρύματος, συγχωριανό μας Κωνσταντίνο Μακρυκώστα, **ΜΕΓΑΛΟ ΔΩΡΗΤΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ** σύμφωνα με το άρθρο 34 του καταστατικού του Συλλόγου. Που, μεταξύ άλλων, αναφέρει: *... Η ανακήρυξη δωρητών, μεγάλων δωρητών, ευεργετών και μεγάλων ευεργετών γίνεται με απόφαση του Δ.Σ που ανακοινώνεται στη Γενική Συνέλευση. Τα ονόματα των δωρητών και ευεργετών αναγράφονται σε ειδικούς πίνακες αναρτημένους στο γραφείο του Συλλόγου.* Η απόφαση αυτή θα ανακοινωθεί και στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση και θα αναγραφεί

σε πίνακα στα γραφεία του Συλλόγου. Ακόμα στο επόμενο τεύχος θα παρουσιάσουμε τον δωρητή, εάν συμφωνεί και ο ίδιος.

ΜΙΑ ΑΚΟΜΑ ΔΩΡΕΑ

Ο Συγχωριανός μας **Γεώργιος Δ. Υφαντής** δώρησε στο Σύλλογο δύο σύνολα ποδοσφαιρικών στολών. Το πρώτο σύνολο αποτελείται από δεκαοχτώ ποδοσφαιρικά παντελονάκια και δεκαοχτώ φανέλες με την επιγραφή ΚΡΟΚΥΛΙΟΝ. Το δεύτερο σύνολο αποτελείται από δεκαέξι φανέλες με την ίδια επιγραφή (ΚΡΟΚΥΛΙΟΝ), αλλά με την εμφάνιση της Εθνικής ομάδας ποδοσφαίρου αντίστοιχο αριθμό από κάλτσες και ποδοσφαι-

ρικά παντελονάκια. Ακόμα ο Γεώργιος Υφαντής δώρησε στο Σύλλογο μια μπάλα μπάσκετ και τέσσερις ποδοσφαίρου. Ο Σύλλογος τον ευχαριστεί θερμά.

Ακόμα οι **Δημήτριος Γ. Υφαντής** και **Αναστασία Γ. Υφαντή** αγαπώντας το Κροκύλειο έκαναν δωρεά στο Τ.Κ. Κροκυλείου τα τέρματα με τα δίχτυα στο γήπεδο στην Αγία Παρασκευή, οκτώ παγκάκια που τοποθετήθηκαν κατά μήκος του δρόμου προς Αγία Παρασκευή, τρία μεγάλα τραπέζια που τοποθετήθηκαν στο Κουμεντάρι και την ξύλινη επιγραφή «Καλώς Ήλθατε στο Κροκύλειο». Ο Σύλλογος τους ευχαριστεί θερμά.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΑΜΟΙ

Ο Σαΐτης Αναστάσιος και η Βάλλη Λασκαράτου παντρεύτηκαν στις 18 Αυγούστου 2012 στον Ι. Ν. Ευαγγελιστριάς Κάστρου Κεφαλονιάς. Το Δ. Σ. τους εύχεται υγεία και χαρά στην κοινή τους ζωή.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Ο Ιωάννης Γιαννακόπουλος και η Μαρία Φαλίδα απέκτησαν αγοράκι. Η Ντίνα Ράπτη και ο Νίκος Βλάχος απέκτησαν αγοράκι στις 13 Σεπτεμβρίου 2012. Το Δ.Σ. εύχεται να τους ζήσουν.

ΠΕΝΘΗ

Ιωάννης Αθαν. Παγώνης
Γεννήθηκε στο Κουπάκι Φωκίδας το 1938. Σπούδασε ξυλογλύπτης στη Διπλάρειο Σχολή και ασχολήθηκε με την τέχνη του ξύλου διατηρώντας εργαστήριο για 40 περίπου χρόνια. Παράλληλα αγάπησε την τέχνη της μελίσσοκομίας παράγοντας στην ευρύτερη περιοχή Κροκυλείου - Κουπακίου εξαιρετικής ποιότητας μέλι. Ασχολήθηκε με τα κοινά του χωριού μας όπου και έζησε ειρηνικά τα τελευταία χρόνια της ζωής του. Πέθανε στην Αθήνα στις 31 Αυγούστου 2012. Η κηδεία του έγινε στο Κροκύλειο.
Θα τον θυμόμαστε πάντα και θα μας λείπει το χαμόγελό του και τα αστεία του.
Γιώργος Ιωάν. Σκούρας
Πέθανε σε ηλικία 52 ετών στις 5 Σεπτεμβρίου 2012. Η νεκρώσιμος ακολουθία και η ταφή έγιναν την επομένη στο νεκροταφείο Ζωγράφου. Αγωνιστής της ζωής με ηθικές αρχές και κοντά στην εκκλησία που αγαπούσε. Στη μνήμη του ο ξάδελφός του Γιώργος Καλμαντής προσφέρει 50 € για τους σκοπούς του συλλόγου.

Κωνσταντίνος Μαχάς

Στις 9 Σεπτεμβρίου 2012 έφυγε από τούτη τη ζωή ο Κων/νος Μαχάς. Πραγματοποιώντας την επιθυμία του η σύζυγός του, η κόρη του, τα εγγόνια του, τ' αδελφία του, τ' ανήψια του, οι λοιποί συγγενείς και φίλοι τον συνοδεύσαν στην τελευταία κατοικία του, στη γενετειρά του στο Κροκύλειο Δωρίδας. Καλό ταξίδι αγαπημένε. Ελαφρύ το χμά που σε σκεπάζει. Τα σαράντα θα γίνουν στις 14 Οκτωβρίου στον Ι. Ν. Τιμίω Σταυρού, Κων/νου κι Ελένης στην οδό Αναστάσεως στον Χολαργό. Το Δ.Σ. εκφράζει τα θερμά του συλλυπητήρια στις οικογένειες των εκλιπόντων.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Στη μνήμη της κ. Ντίνας Παγώνη και υπέρ υγείας κ. Μακρή Κωνσταντίνου ο κ. Μακρής Παναγιώτης προσέφερε 1.200 € για την επισκευή της σκεπής του Ι. Ν. Αγ. Κωνσταντίνου (νεκροταφείο). Επίσης στη μνήμη της προσέφεραν και

η οικ. Μανώλακα	30 €
η οικ. Κασιάνου	20 €
η κα Μυτιληνού Αρετή	20 €
η οικ. Βλαχιώτη	20 €

Για την εκκλησία του χωριού μας (Αι Γιώργης):
ο Δημήτριος και η Αναστασία Υφαντή (Winnipeg, Καναδά) προσέφεραν 1.200 \$ Καναδά
150 €
η κ. Βουλα Παγώνη στη μνήμη του συζύγου της Γιώργου 50 €
η οικ. Δημοπούλου 110 €
η οικ. Σπύρου Κουτσούκου στη μνήμη των γονιών τους Χαράλαμπος και Κωστίνας Κουτσούκου 50 €
η κα Πολυξένη Τριανταφύλλη στη μνήμη της οικογενείας Μαρμάρα προσέφερε 50 €
ο κ. Γεώργιος Βάρσος 50 €
Το εκκλησιαστικό συμβούλιο τους ευχαριστεί θερμά.

Στις **18 Νοεμβρίου 2012** και ώρα **18.00**, ο Σύλλογος οργανώνει τσάι στην αίθουσα στον Καρέα. Προσκαλείστε όλοι. Υπεύθυνη εκδήλωσης κ. Ελένη Μπακαρέζου (694 756 5377).

ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΓΙΑΤΡΟΣ

Ο Σύλλογος έστειλε στο Νοσοκομείο Αμφισσας επιστολή για το θέμα του αγροτικού γιατρού της οποίας το κείμενο παραθέτουμε:

ΘΕΜΑ: Διορισμός Αγροτικού Γιατρού στο Κροκύλειο Φωκίδας

Ως εκπρόσωποι των Κροκυλιωτών ζητούμε να ενεργήσετε ώστε να διορισθεί αγροτικός γιατρός ιατρείο Κροκυλείου που, σημειωτέον, εξυπηρετεί πέντε τοπικές κοινότητες. Η περιοχή είναι ορεινή και απομονωμένη ενώ το ιατρείο είναι χωρίς γιατρό εδώ και μήνες. Οι, κατά πλειοψηφία, υπερηλικείς ασθενείς και ασφαλισμένοι των πέντε κοινοτήτων εξυπηρετούνται από την αγροτικό γιατρό της Αρτοτίνας. Η Αρτοτίνα όμως είναι μακριά και σε μεγάλο υψόμετρο. Επομένως το χειμώνα αναμένεται να δυσκολεύει κατά καιρούς, λόγω καιρικών συνθηκών, η επικοινωνία με το Κροκύλειο. Περιμένουμε τις ενέργειές σας.

ΚΑΘΙΖΗΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Λάβαμε από τον πρώην πρόεδρο και μέλος του Συλλόγου Δημήτριο Μαυραγάνη μια επιστολή, συνοδευόμενη από τέσσερα συνημμένα, προς τη Τοπική Κοινότητα Κροκυλείου και το Δήμο Δωρίδος, και ζητά να δημοσιευθεί επειδή αφορά τριάντα τρεις οικογένειες χωριανών μας.

Κροκύλειο, 17.8.2012

ΑΙΤΗΣΗ

Από: Μαυραγάνη Δημήτριο
Αγίου Νικολάου 138
18121 Κορυδαλλός
Τηλ: 6946.950.819
Προς: Μ.Τ.Ε Κροκυλείου: κο Δ. Μπαρμπούτη
Δήμαρχο Δωρίδας: κο Γ. Καπεντζώνη
Κοινοποίηση:
Π. Στ. Ελλάδα: Αντιπεριφερειάρχης κα Γ. Γαζή
Πρ. Συλλόγου Κροκυλιωτών Ο Μακρυγιάννης: κο Π. Μπακαρέζο

ΘΕΜΑ: ΚΑΘΙΖΗΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΧΗ

ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΣΤΟ ΚΡΟΚΥΛΕΙΟ ΔΩΡΙΔΑΣ

ΣΧΕΤΙΚΑ: Α) Την με Α.Π. 11.148/1.8.2011 αίτηση, με θέμα τις καθιζήσεις στην περιοχή Αγ. Αθανασίου, η οποία κοινοποιήθηκε στον Τ.Ε Κροκυλείου με Α.Π. 25/2.8.2011 και απεστάλη ταχυδρομικώς στην Περιφέρεια.

Β) Η με Α.Π. 2311/21.8.2006 αίτηση 33 πληγέντων οικογενειών, στο Δ. Βαρδουσίων με θέμα: «Καθιζήσεις & υπογραφές».

Γ) Η με Α.Π. 1763/29.8.2000 στο Δήμο Βαρδουσίων αίτηση με θέμα «Μεγάλο αναπτυξιακό έργο Αποστραγγιστικό - Υδροεικό - Αρδευτικό», που επισημαίνει το πρόβλημα, προτείνοντας και τρόπους αντιμετώπισης.

Το πρόβλημα των καθιζήσεων είναι γνωστό στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, πάνω από μια δεκαετία όπως αποδεικνύεται με το Γ) συνημμένο σχετικό.

Με το Β) σχετικό, έγινε ομαδική αίτηση προκειμένου να αναδειχθεί η έκταση του προβλήματος και κίνδυνος που ελλοχεύει ακόμα και για ολική ή μερική κατάρρευση οικιών.

Με την παρούσα επαναφέρω το αίτημα του Α) σχετικού με το οποίο σας υπενθύμισα για άλλη μία φορά το έντονο πρόβλημα καθιζήσεων που παρατηρείται σε ολόκληρο το Β. Α. τμήμα του οικισμού Κροκυλείου (ευρύτερη περιοχή Αγ. Αθανασίου) και σας καταθέτω συνημμένα φωτογραφικό ντοκουμέντο που ενδεικτικά πάρθηκε από 21 οικίες και τον κεντρικό αμαξιτό δρόμο του χωριού, απτή απόδειξη της έκτασης του προβλήματος.

Είναι απορίας άξιο, μετά την σχετική αλληλογραφία, πως η Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν έχει προβεί σε αυτοψία, προκειμένου να λάβει ίδια γνώση του προβλήματος. Από όσο επίσης γνωρίζω κανείς από τους πληγέντες δεν έχει δεχθεί επίσκεψη μηχανικού των Τεχνικών Υπηρεσιών και καμία εκ των σχετικών αιτήσεων δεν έχει απαντηθεί γραπτώς από καμία

βαθμίδα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης όπως οφείλει. Η παρούσα απευθύνεται και προς τον Τοπικό Εκπρόσωπο όπως αυτός ζήτησε, προκειμένου να προβεί και αυτός στις απαραίτητες ενέργειες. Γνώση φυσικά έχει λάβει και από την Λαϊκή συνέλευση του Αυγούστου 2011.

Από πλευράς μας συνεχίζουμε και επισκευάζουμε ζημιές και ρωγμές στα σπίτια μας όσο μας επιτρέπουν τα οικονομικά μας, σε λίγο όμως το πρόβλημα θα καταστεί μη αναστρέψιμο. Κατανοούμε και βιώνουμε την οικονομική δυσπραγία που βρίσκονται τα δημόσια οικονομικά θεωρώ όμως, ότι μία αυτοψία και μία γεωτεχνική έρευνα στην περιοχή δεν έχουν απαγορευτικό κόστος και είναι άμεσα απαραίτητα για την αρχική έστω αξιολόγηση του προβλήματος. Πιστεύω επίσης ότι δικαιούμαστε τουλάχιστον το ενδιαφέρον και την γραπτή απάντηση των αρμοδίων Υπηρεσιών και επιφυλασσομάστε για κάθε περαιτέρω νόμιμη ενέργεια που θα προστατέψει τα συμφέροντα και τις περιουσίες μας.

Συνημμένα: 1. Φωτογραφικό ντοκουμέντο με ζημιές σε οικίες και δρόμους. 2. Τα ανωτέρω 3 σχετικά. 3. Αποσπάσματα από τα φύλλα 102 και 105 (έτος 2006) της Τοπικής Εφημερίδας «Το Κροκύλειο», έκδοση του Συλλόγου Κροκυλιωτών Ο Μακρυγιάννης με τα πρακτικά κοινών συνεδριάσεων Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Συλλόγου με αναφορές στο συγκεκριμένο πρόβλημα. 4. Πρακτικό συνεδρίασης Τοπικού Συμβουλίου 2007.

Με τιμή

Μαυραγάνης Δημήτριος

Στις 23 Αυγούστου 2012 απάντησε η Αντιπεριφερειάρχης κα Γιώτα Γαζή ως εξής:

Κύριε Μαυραγάνη,
Κατ' αρχήν θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι ουδέποτε λάβαμε την υπ' αριθμόν 11.148/01-08-2011 αίτηση σας γι' αυτό και δεν απαντήσαμε.

Επί του αριθμού 421/21-8-2012 εγγράφου σας, θα ήθελα να σας γνωρίσω ότι στο Νόμο 3825/2010 άρθρο 186 παράγραφο ΣΤ που αφορά τη Νέα αρχιτεκτονική δομή, τον Καλλικράτη περιγράφονται σαφώς οι αρμοδιότητες των Περιφερειών και των Περιφερειακών Ενοτήτων.

Το πρόβλημα το οποίο αναφέρεται στα συνημμένα έγγραφα σας, δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες αυτές, και ως εκ τούτου θα πρέπει να απευθυνθείτε στο Δήμο Δωρίδας καθότι το θέμα αφορά τον ίδιο τον οικισμό.

Θα θέλαμε πολύ να συνδράμουμε στην επίλυση του θέματος, αλλά δυστυχώς επειδή δεν έγκειται στην αρμοδιότητα μας, όπως προαναφέρθηκε, δεν είναι δυνατή και η πληρωμή ενός τέτοιου έργου. Επιπλέον, η Περιφερειακή Ενότητα Φωκίδας δε διαθέτει Γεωλόγο στην αρμοδιότητα του οποίου εμπίπτει η εξέταση του συγκεκριμένου προβλήματος και τα ακριβή αίτια αυτού.

Πωλείται διώροφη οικία στο κέντρο του Κροκυλείου, περίπου 100 τετραγωνικά με γκαράζ και κεντρική θέρμανση.
Πληροφορίες: 2634021052, 6985564960.

Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας για να δείτε τις εκδηλώσεις του καλοκαιριού και το νέο μας απόκτημα το Λαογραφικό μας Μουσείο.

ΤΟ ΚΡΟΚΥΛΕΙΟ

Τρίμηνη Έκδοση του Συλλόγου Κροκυλιωτών
«Ο ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ»

ΓΡΑΦΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ:

Λεωφόρος Καρέα 106, 162 33 Καρέας
Τηλ. & Fax: 210 7654 555 - 693 9455 617

Σύνταξη:

Δ.Σ. Συλλόγου

Υπεύθυνος προς το Νόμο:
ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΜΠΑΚΑΡΕΖΟΣ

Εμβάσματα Εσωτερικού - Εξωτερικού

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΡΟΚΥΛΙΩΤΩΝ

«Ο ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ»

ΑΡΙΘΜΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ:

140-00-2002-010224

BIC: CRBAGRAAXXX

IBAN: GR84 0140 1400 0200 2010 224

Συνδρομές:

Εσωτερικού: 20 Ευρώ

Εξωτερικού: 30 Δολάρια ΗΠΑ

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

G. ΝΙΚΟΛΑΟΥ

B. Ηπείρου 24, 121 33 Περιστερί, Αθήνα

Τηλ.: 210 5710 199, 210 8222 400

Fax: 210 8250 636

info@nikolaouarts.gr • www.nikolaouarts.gr

ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΑΣ

Συνέχεια από σελ. 1

βδομάδες το μουσείο ήταν έτοιμο. Με την επιστροφή του προέδρου μπήκαν τα φώτα. Εδώ δούλεψε ο επίσημος ηλεκτρολόγος του Συλλόγου Κων/νος Ασίκης. Επίσης στο διάστημα αυτό βοήθησαν σε συγκεκριμένες εργασίες: η Ελένη και Άννα Κρίτσα που έπλυναν, αιδέρωσαν και συντήρησαν τα λευκά ρούχα-κεντήματα. Ο Γεώργιος Γιαννακόπουλος στην ονοματοδοσία των αντικειμένων και διόρθωση μαζί με το Γεώργιο Βάρσο της προθήκης με τα εκθέματα του παλιού σχολείου. Οι Γεώργιος Διαμαντόπουλος,

Η σάλα, το καλό δωμάτιο, στον πάνω όροφο.

Μπενσίκ Ζίκα, Γεώργιος Χισένη, Μάκης Μπαλάσκας και Διονύσης Αυγερόπουλος στη μετακίνηση των βιβλιοθηκών και στις μεταφορές από τον ξενώνα στο σχολείο οι Ευθύμιος και Σπύρος Μπαρμπούτης. Ακόμα βοήθησαν οι Τάκης Κουτσούκος, Γεώργιος Μαυραγάνης, Παναγιώτης Δ. Σαΐτης, Κων/να Υφαντή, Γεώργιος Υφαντής, Σούλα και Δημήτριος Μπαρμπούτης. Ο Γεώργιος Ράπτης μας έδωσε δωρεάν την άμμο που χρειαστήκαμε καθώς και το πετρέλαιο για τη

συντήρηση των εκθεμάτων.

Οι Χαράλαμπος Μπακαρέζος και Αθανάσιος Σταμάτης άνοιξαν το Μουσείο για μέρες. Το μουσείο έμεινε ανοιχτό περίπου δεκαπέντε μέρες και η προσέλευση των επισκεπτών ξεπέρασε κάθε προσδοκία. Στις 12 Αυγούστου έγιναν τα εγκαίνια όπως είχε προγραμματιστεί. Νομίζουμε ότι είναι ένα σημαντικό έργο για το χωριό και το Σύλλογο. Πρώτον είναι μια αχτίδα αισιοδοξίας να γίνονται τέτοια έργα σ' ένα μικρό χωριό, σε τέτοιους καιρούς. Δεύτερον η προσφορά των κατοίκων σε αντικείμενα εντάθηκε μετά τα εγκαίνια και συνεχίζεται. Επομένως η έκθεση είναι δυναμική διαδικασία. Τρίτον και ο Σύλλογος το βλέπει σαν κάτι δυναμικό. Ο στόχος είναι η έκθεση να συνοδεύεται με επιγραφές (οι μισές περίπου έχουν γραφεί) αλλά και από βίντεο. Έχουμε ήδη γυρίσει δύο στιγμιότυπα με τη βοήθεια των συγχωριανών μας Γεωργίου Αυγερόπουλου και Κατερίνας Κυριανάκη. Τελικός στόχος μας είναι να μπορούμε να καλέσουμε ένα σχολείο που να μπορεί να ξοδέψει μια μέρα σε συνδυασμό με επίσκεψη στα χαλάσματα του σπιτιού του Μακρυγιάννη αλλά και την έκθεση παλιάς φωτογραφίας που θέλουμε να την κάνουμε μόνιμη και ηλεκτρονική. Εδώ θέλουμε να αναφέρουμε ότι σε όσες επιγραφές μπορούμε αναφερόμαστε στα παιδιά. Θέλουμε να παρουσιάσουμε τα αντικείμενα και μέσα από τα παιδικά μάτια σύμφωνα με το βιβλίο της Μαρίας Παπαθανασίου. Η ιδέα αυτή ανήκει στον Ευάγγελο Γραββάνη. Η δημιουργία του βίντεο με τη χρήση των αντικειμένων θα πάρει κάποιο χρόνο. Απ' ό,τι βλέπουμε η δημιουργία του Μουσείου είναι συνισταμένη δράσεων πολλών ατόμων. Πρώτα οι χωριανοί που έδωσαν και δίνουν

εκθέματα, δεύτερον η χρηματοδότηση από τον κ. Κων/νο Μακρυκώστα, τρίτον η άδεια του Δήμου και ειδικότερα του δημάρχου κ. Γ. Καπεντζώνη, τέταρτον η βοήθεια υλική και ηθική των χωριανών, μελών και φίλων του Συλλόγου.

Το χειμωνιάτικο στο πάνω πάτωμα.

Είναι εκπληκτικό και εναντίον των νόμων της στατιστικής ότι όχι μόνο δε καταγράψαμε κάποια αρνητική παρατήρηση αλλά τα σχόλια ήταν θετικά, ενθουσιώδη θα λέγαμε. Το Διοικητικό Συμβούλιο δεσμεύεται να συνεχίσει με τη βελτίωση του Μουσείου και την καταγραφή των εκθεμάτων και ευχαριστεί όλα τα μέλη και τους φίλους του Συλλόγου, χωριανούς και μη, που συνέβαλαν με οποιοδήποτε τρόπο στη δημιουργία του.

Ζητάμε από όσους χωριανούς αναγνωρίζουν κάποια εκθέματα και γνωρίζουν την ιστορία τους ή κάποια ιστορία σχετική με το αντικείμενα αυτά να μας τη διηγηθούν. Αυτό θα μας βοηθήσει στο να κάνουμε τις επεξηγηματικές επιγραφές του μουσείου πιο ενδιαφέρουσες.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΙΔΩΡΙΚΗΣ 1788 - 1868

Ο Κροκυλιώτης σφραγιδοφύλακας του Αλή Πασά

Συνέχεια από το προηγούμενο τεύχος

Όταν πήρε την εμπιστευτική θέση του σφραγιδοφύλακα του Αλή πασά, παντρεύτηκε στην Άρτα την κόρη του πλούσιου προύχοντα Ντέμου.

Την οικογένειά του όμως ποτέ δε μετέφερε στα Γιάννενα αλλά έμενε στην Άρτα στο αρχοντικό του Ντέμου, κοντά στην εκκλησιά του Αγίου Μηνά. Η γυναίκα του ήταν πολύ όμορφη και για την οικογενειακή τους ζωή μας δίνει μερικές γραμμές στο βιβλίο της η κόρη του Λιδωρική που γι' αυτή θα γράψουμε περισσότερα πιο κάτω: «Ήκουον αυτήν την πρωίαν λέγουσαν εις τον σύζυγον της, «Κυρ' Θανάση, σήκω τώρα είναι τόσο κόσμος στο μουσαφίρ οντά (αίθουσα υποδοχής) και σε περιμένει». Οι σύζυγοι τότε, και με όλην την αγερωχίαν του χαρακτήρος των και τα σατραπικά ήθη των, προς τας γυναίκας των, όμως εφέροντο μετά σεβασμού, και εν είδος αυλικής εθιμοτυπίας υπήρχε μεταξύ των δια τούτο και η σύζυγος προσηγόρευσε με το, «Κύριε» τον άνδρα της, και τα τέκνα των πατέρων των έλεγον Αυθέντην. Διεκρίνεται δε αυτή η ευγένεια των ηθών, και των τρόπων, καθ' όλην την υπόδουλον Ελλάδα, προ πάντων όμως εις τα Ιωάννινα».

Ο δάσκαλος του Γένους Αθανάσιος Παλλίδας, φίλος του Λιδωρική.

Στην Άρτα απόχτησαν το πρώτο τους παιδί το 1817, το Νίκο. Επειδή ο Λιδωρικής δε μπορούσε να μείνει πάντα στην Άρτα, αλλά να πηγαίνει ορφανός στα Γιάννενα, θέλησε να έχει στο σπίτι του έναν άνθρωπο δικό του, για τα ψώνια. Τότε πήρε το Γιάννη Μακρυγιάννη που ήταν στο Λιδωρική κοντά στον αδερφό του Παναγιωτάκη Λιδωρική. Να τι αναφέρει σχετικά σ' απομνημονεύματά του ο Μακρυγιάννης: «Σε ολίγον καιρόν γράφει ο αδερφός μου απάντη μου από τα Γιάννενα ότι θέλει ένα παιδί να του κάνει χροσμέτι (υπηρέσια). Μ' έστειλαν εμένα. Ήταν τίμιος άνθρωπος, τον λένε Θανάση Λιδωρική. Τότε γυρεύει να μ' αφήσει εις το σπίτι του εμένα, δεν ήθελα να κάτσω. Μου είπε: «Θα κάτσης με το στανιό». Αυτό δεν μπορούσα να το αποφύγω, ότ' είχε τη δύναμη. Έκατσα με συμφωνίες ότι εγώ ως δούλος δεν κάθομαι. «Κάνω την 'πηρεσία του σπιτιού σου, όμως θα γνωριστώ και με τους κατοίκους να δανειστώ, να κάνω και εμπόριο, ότι είμαι γυμνός, να ντυθώ. Πρώτη συμφωνία αυτείνη, του είπα, και δεύτερον τα ψώνια του σπιτιού σου να βαστάη η γυναίκα σου τα χρήματα και τον λογαριασμόν, ξέρει γράμματα, και να μου δίνη να της ψωνίζω, να ζυάζη όταν φέρνω το ψώνιο και ότι κάνει να πλερώνη. Το ίδιο και εις τ' άλλα ψώνια, να μην με λέτε ότ' είμαι κλέφτης». Έκατσα μ' εκείνες τις συμφωνίες όπου του είπα και έκαμα σ' αυτόν δέκα χρόνους. Μούδωσε κι αυτός δια μιστόν τετρακόσια γρόσια όλα. Του ζήτησα ένα δάνειο και μου τώδωσε με τόκον τα δέκα δώδεκα τον χρόνον.τούφκιασα ομολογία και την έχω ως σήμερα. Αυτό το τζιρακλίκι (αμοιβή) μόκαμε κι αυτός». Μέσα λοιπόν απ' το αρχοντικό του Λιδωρική ξεκίνησε ο ύστερα Ρουμελιώτης στρατηγός.

Το σπίτι του στην Άρτα ήταν ανοιχτό στους ξένους που φτάνανε εκεί. Σ' αυτό φιλοξενήθηκαν όλοι οι Ευρωπαίοι, και δεν βρίσκαν μόνο μια αρχοντική φιλοξενία, μα κι άνθρωπο να μπορούν να μιλήσουν, σπάνιο για την εποχή εκείνη, γιατί ο Λιδωρικής εξόν απ' τα Τούρκικα, κατάφερε να μάθει και να μιλάει καλά Γαλλικά και Ιταλικά.

Και στα Γιάννενα σχετιζόταν μ' όλους τους πνευματικούς ανθρώπους που ζούσαν τότε εκεί. Για το δάσκαλο του Παλλίδα ήταν ο πιο καλός του φίλος.

Από τότε ίσως να είχε την ιδέα να γράψει απομνημονεύματα γιατί κρατούσε ότι ήταν σχετικό με τον Τεπενελή. Στο Λιδωρική χρωστάμε σήμερα το πρωτότυπο χειρόγραφο το πιο ολοκληρωμένο, απ' το ποίημα του Αρβανίτη Χατζή Σεχρέτη, που έγραψε τότε για να βιογραφήσει και να εξυμνήσει τον Αλή πασά. Επειδή ο Τεπενελής την «Αληπασιάδα» του, ήθελε να την τυπώσει, το έδωσε στον Παλλίδα να το διορθώσει. Ύστερα απ' το θάνατο του Αλή, ο Παλλίδας έδωσε το χειρόγραφο στο Λιδωρική που αυτός το χάρισε στην Εθνική Βιβλιοθήκη.

Ο Θανάσης Λιδωρικής μ' όλο που είχε την τόσο υπεύθυνη θέση του σφραγιδοφύλακα ποτέ του δεν ήταν πιστός στον αφέντη του, κι ούτε συμφωνούσε με τις πράξεις του.

Αν η κακή μοίρα τον έφερε πλάι στον Αλή Τεπενελή, τα απομνημονεύματά του μας αποδείχνουν πως πολλές φορές διαφωνούσε μαζί του και με πόση αποστροφή καταδικάζει τα εγκλήματά του. Κι όλον αυτόν τον καιρό, αφήφώντας ακόμα κι αυτό το κεφάλι του, φρόντιζε πάντα για τους Έλληνες. Σχετικά ο Γούδας μας λέει: «Γνωστόν είναι ότι πολλάκις εμεσίτευσεν υπέρ των αδικώς πασχόντων, ενίοτε μάλιστα επετύγχανε και ν' ανακουφίζει ή και να σώζει τούτους. Η δε σεμνότης του ήθους του, η περινοια εν ταις σκέψεσι και το μελίχιον των τρόπων είλκυσαν υπέρ αυτού του μεν τυράννου και των υιών την εξιδιασμένην εύνοιαν, απάντων δε των λοιπών συναδέλφων ριτζαλιών το σέβας και την υπόληψιν».

Την κατήχησή του στη Φιλική Εταιρεία δέχτηκε μ' ενθουσιασμό. Μ' όλες τις δυνάμεις και με σύνεση εργάστηκε για ν' απλώσει το εθνικό μυστικό και να προετοιμάσει τους Έλληνες για τον ξεσηκωμό. Κι απ' τη στιγμή που ο Αλή πασάς πήρε στην υπηρεσία του σφραγιδοφύλακα και το Θανασόουλα Βαλιτινό, κι έτσι ο Λιδωρικής δεν ήταν υποχρεωμένος να βρίσκεται πάντα στα Γιάννενα και πήγαινε συχνότερα στην Άρτα που έμενε για καιρό. Απ' τη Φιλική πήρε την εντολή να μπορεί να κατηχεί κι άλλους, κι από τότε αφοσιώθηκε αποκλειστικά στη μεγάλη του αποστολή.

Αναγκαστικά κλείστηκε για λίγο καιρό μέσα στο κάστρο, στα Γιάννενα με τον επαναστάτη και πολιορκημένο πια Αλή πασά.

Αποχτούσε όμως της περίπτωση να φύγει. Και δεν άργησε να του δοθεί. Ο φρούραρχος της Άρτας, άνθρωπος ως τότε του Αλή, σαν άκουσε πως ζύγωναν τα σουλτανικά στρατεύματα, παράτησε τον αφέντη του

Σύνθεση παρουσίασης: Παρασκευάς Μπακαρέζος

και προσχώρησε σ' αυτούς. Ο Αλής έστειλε στρατό να χτυπήσει τον αποστάτη. Ο Λιδωρικής, τότε με τη δικαιολογία να γλιτώσει τάχα την οικογένειά του πήγε στην Άρτα μαζί με τα' ασκέρια του Αλή. Κι αφού διώξαν το φρούραρχο, δεν ξαναγύρισε πια στα Γιάννενα, αλλά έμεινε στην Άρτα για να καταπιαστεί με την Ελληνική Επανάσταση. Εκεί συναντήθηκε και μίλησε σχετικά με τους καπεταναίους της Άρτας, με το Γιώργο Μπακόλα κι άλλους Έλληνες. Το αρχοντικό του έγινε πια το κέντρο σ' όλους τους Φιλικούς. Αυτό όμως έπιασε στην αντίληψη του βοεβόδα της Άρτας, Χασάν πασά, και μια μέρα τον φυλάκισε στο κάστρο, κρατώντας τον σε αυστηρή απομόνωση. Μαζί του έπιασε και το Μακρυγιάννη.

Ο Χασάν πασάς σύναξε όλα τα πράματα, έπιπλα, κομψοτεχνήματα και την αλληλογραφία του Λιδωρική, και τα έκλεισε σ' ένα ξεχωριστό δωμάτιο στο ίδιο το σπίτι χωρίς να τα κλειδώσει. Η γρια Ντέμαϊνα που έμενε μαζί με το γαμπρό της και κάτι είχε μυρσισει, πήρε απ' το δωμάτιο όλα τα χαρτιά που μπορούσαν να βαρύνουν το γαμπρό της Λιδωρική και τα έδωσε σ' άλλο σπίτι.

Στην Άρτα διαδόθηκε πως σε λίγο ο Χασάν θα έκοβε το κεφάλι του Λιδωρική και την περιουσία του θα την δήμευε. Κάποιος περαστικός από κει Τούρκος το άκουσε. Φτάνοντας στα Γιάννενα το είπε με μίας στον Ομέρ Βρυώνη, μπέη ακόμα τότε, που ήξερε πόσο αγαπούσε και εκτιμούσε το Λιδωρική. Φρένιασε απ' το κακό του ο Βρυώνης και θέλησε να σώσει τον αγαπητό του φίλο. Αν κι ήταν περασμένα τα μεσάνυχτα, κάλεσε στο κονάκι του όλους τους καπεταναίους Αρβανίτες και κατά το Γούδα τους είπε: «Οι χάλντούπιδες (Ανατολίτες Τούρκοι) θα εξαγριώσουν όλους τους ραγιαδες, και θα φονεύσουν τινάς τούτων, ίνα δημεύσουν την περιουσίαν των, κι έπειτα θα έλθει η σειρά μας. Τον συνετώτερον Λιδωρικήν μέλλει να αποκεφαλίσει ή απεκεφάλισεν ίσως ο Βοϊβόδας Άρτης μόνον ίν' αρπάξη την περιουσίαν του. Έγραφα λοιπόν το μπουγιουρδί τούτο και σας προσεκάλεσα, ίνα υπάγωμεν άπαντες συνάμα εις του αρχιστρατήγου κι αιτήσωμεν την σφράγισίν του, ίνα σωθεί ο κοινός ημών φίλος Λιδωρικής, άλλως εις κατόπιν του άλλου θα πάθωμεν τα αυτά».

Αφού υπόγραψαν όλοι το μπουγιουρντί, πήγαν στο κονάκι του Ισμαήλ πασά - Πλιάσα, που ήταν ακόμα ο αρχηγός της πολιορκίας του Αλή πασά. Ο αγουροξυπημένος Πλιάσας, αναγκάστηκε να υπογράψει και να σφραγίσει το μπουγιουρντί, που ο Βρυώνης το έστειλε με μίας στην Άρτα με τάταρη (ταχυδρόμο).

Αναγκάστηκε πια ο Χασάν να βγάλει από τη φυλακή του Λιδωρική και το Μακρυγιάννη, αν κι ο τελευταίος γράφει: «Με πολλές πληρωμές οπούκαμε ο πατριώτης μου σωθήκαμε. Και αφού σωθήκαμε του είπα να φύγωμε να πάμε εις την πατρίδα μας το Λιδωρική να σωθούμε. Δε μ' άκουσε».

Λεύτερος ο Λιδωρικής δεν έφυγε όπως τον παρακίνησε ο Μακρυγιάννης κι άλλοι γνωστοί και φίλοι του, μα έμεινε στην Άρτα για να προετοιμάσει την Επανάσταση. Οι κίνδυνον που τον τριγύριζαν δεν ήταν μικροί, αλλά ο συνειδητός Φιλικός τους αψηφούσε. Καταπάστηκε πρώτα με την πλαστή κείνη Ελληνο-Αρβανίτικη συμμαχία που αναφέρει στα απομνημονεύματά του. Κι ύστερα από συνεννόηση μ' άλλους Φιλικούς θέλησε να εκμεταλλευτεί για όφελος της Ελληνικής Επανάστασης κι αυτόν τον αποστάτη Αλή πασά.

Ο Αλής Τεπενελής, το αφεντικό του Λιδωρική.

Πήγε στα Γιάννενα και του πρότεινε να βοηθήσει τους Έλληνες σαν θα επαναστατούσαν, όπως και στο Βρυώνη, κι οι Έλληνες σε αντάλλαγμα θα βοηθούσαν τον Αλή. Κι οι δυο τους όμως αρνήθηκαν κι αυτός ξαναγύρισε στην Άρτα.

Ύστερ ακολουθήσαν οι ενεργειές του για τους Σουλιώτες που αναφέρονται από τον ίδιο και γι' αυτό τις παραλείπω.

Στο μεταξύ είχε αναλάβει την πολιορκία του Αλή, ο Χουρσή πασάς. Ο Χουρσή που ήξερε την επιρροή που είχε ο Λιδωρικής στους Έλληνες, θέλησε να τον πιάσει. Φαίνεται όμως πως ειδοποιήθηκε απ' το φίλο του Ομέρ - Βρυώνη. Εφυγε νύχτα απ' την Άρτα, τόσο άφρανα που δε χαίρεται ούτε τους δικούς του και πήγε κι αντάμωσε στο Βραχώρι το Γώγο Μπακόλα.

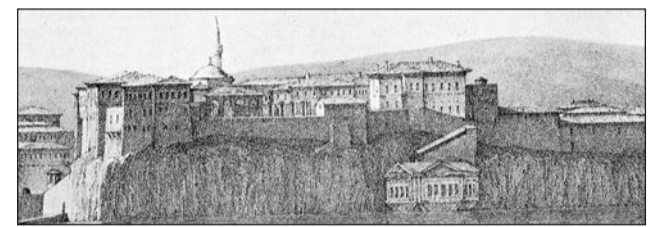
Όταν μαθεύτηκε στην Άρτα ότι τα ελληνικά επαναστατικά σώματα είχαν φανεί γύρω, ο Χασάν έστειλε να ξαναπιάσει το Λιδωρική, που τούτη τη φορά δεν τον βρήκε γιατί πρόκανε κι έφυγε. Τότε ο Χασάν ξέσπασε τη μανία του στην οικογένεια του Λιδωρική. Εδώ όμως τα παθήματά της, θ' αφήσουμε την κόρη του να μας διηγηθεί. «Απεστάλησαν παρά του πασά στρατιώται όπως σφραγίσωσι τα δωμάτια του οικου, εκτός ενός δια την χρήσιν της οικογενείας και το μαγειρείον, την δε σύζυγον του αποστάτου, όπως νωμάζον τότε τους Έλληνες, οδηγήσωσι παρά του πασά ως σκλάβαν. Τότε και πάλιν ο μικρός παις Νικόλαος εθαιμάσθη, και επέσυρε την συμπάθειαν και αυτών των Τούρκων ακόμη, διότι ο αρχηγός των στρατιωτών αφού εξετέλεσεν την σφράγισιν και έθεσεν φύλακας εις την αξύθωρα, διέταξε την μητέρα του να στολισθή, όπως οδηγήση αυτήν προς τον πασά. Της μητρός του ανθισταμένης και επιζητούσης να κερδίση καιρόν, έως ου ειδοποιηθώσιν οι φίλοι του συζύγου της, και σώσωσιν αυτήν του αίσχους, ο Νικόλαος εννόησεν ότι συμβαίνει τι το απαρέσκον τη μητρί του, και σταθείς ενώπιον του Τούρκου αξιωματικού αγερωχώς, έχων την χείραν επί της μικράς σπάθης του, την οποίαν δεν απεχωρίζετο από της ημέρας φυλακίσεως του πατρός του, λέγει - η μάνα είναι ιδική μου, δεν είναι του πασά, πήγαινε να του της - ο Τούρκος αξιωματικός ενθουσιών τον εσήκωσεν εις τας αγκάλας και τον ησπάσθη λέγων - μασαλά, μασαλά αυτό θα γίνει μεγάλο άνθρωπο - ήτο Τουρκαλβανός, ωμίλει ολίγον την Ελληνικήν. Τούτο η επισειδίσον έδωκεν καιρόν, κατέφθαλλον οι προεστίτες και ο τότε ιατρός του οικου Κωλέττης, ο μετέπειτα μέγας πολιτικός, όστις οξύνους και άνθρωπος των περιστάσεων κατώρθωσε να πείσει τον

αξιωματικόν, να μη επιμείνη εις την αμέσως παρουσίαν της δεσποίνης ενώπιον του πασά, υποσχόμενος αυτός και μετά των άλλων προστότων να προσέλθη την επαύριον.

Πράγματι ο Κωλέττης τη συνεβούλευσε να υπάγη την επαύριον μετά της μητρός της εις τον πασά, αλλ ανεβαίνουσα εν τω μέσω της κλίμακος να υποκριθή την λιπόθυμον, ώστε ούτος ως ιατρός να λάβη την ευκαιρίαν να αναγγείλη τω πασά την ενδιαφέρουσαν κατάστασιν της, και να κατορθώση να μείνει εν τω οικω της, δήθεν μεν μέχρι του τοκετού, πράγματι δε, εως ου έλθωσι τα ελληνικά στρατεύματα και ευκολυνθή η φυγή των.

Αλλ' η ατυχής δεσποίνα δεν είχαν ανάγκην να υποκριθή, διότι μόλις ανέβη ολίγας βαθμίδας αντικρύζει το βλέμμα του πασά, όστις δια τινος παραθύρου παρεμόνευε την έλευσίαν της. Η λιποθυμία τότε επήλθε πραγματική και μάλιστα επικίνδυνος. Ο πασάς επέτρεψε την εν τω οικω της διαμονήν αποστέλλων καθ' εκ' στην αξιωματικόν, να μανθάνη τα περί αυτής, και να ερωτά την μαίαν.

Βλέπων ο μικρός Νικόλαος, ότι καθ' εκάστην ότε παρουσιάζετο ο αξιωματικός απεσταλμένος η μητήρ του εισήρχετο βία εις την κλίνην

Το κάστρο του Αλή στα Γιάννενα όπου εργαζόταν ο Λιδωρικής.

υπό το εφάπλωμα, έκαμε την σκέψιν εις την μικράν κεφαλήν του, ότι ώφειλε να ειδοποιή την μητέρα του δια την παρουσίαν οποιουδήποτε Τούρκου, και καθήμενος καθ' όλην την ημέραν εις το παράθυρον, και άμα τη εμφανίσει Τούρκου διαβάτου, έτρεχε σύρνω το εφάπλωμα με τας δύο χείρας, αγωνιών να το φέρη όπου ευρίσκετο η μητήρ του δια να την σκεπάζη λέγων - μάνα, σκεπάσου καλά, Τούρκοι έρχονται».

Η Λιδωρική εγέννησε κόρη που σε λίγο πέθανε, κι ενώ ακόμα βρισκόταν λεγώνα στο σπίτι της, έφτασε στην Άρτα με στρατό ο ανηψιός του Βρυώνη, Χασάν μπέης. Επειδή η Λιδωρική δεν θα μπορούσε να κοροιδεί άλλο με τη λεχωνιά της το Χασάν πασά, οι Αρτινοί προεστοί, συμβούλευσαν τη μητέρα της τη Ντέμαϊνα να πάει να παρακάλεση το μπέη, να μεσολαβήσει στον πασά για την κόρη της. Η Ντέμαϊνα με πλούσια δώρα και με το μικρό Νίκο Λιδωρική, πήγε στο μπέη. Ο Χασάν που ήξερε το σύνδεσμο του θείου του Βρυώνη με το Λιδωρική, ενδιαφέρθηκε γι' αυτή. Μίλησε στο Χασάν πασά μα εκείνος ήταν ανεπάτηστος. Ο μπέης όμως επέμενε και παρά λίγο να σκοτωθούν οι δύο Χασάνιδες. Σαν ζύγωσαν τα ελληνικά επαναστατικά σώματα στην Άρτα κι ο Χασάν μπέης βγήκε να τα χτυπήσει, παράγγειλε στη Λιδωρική να πάει να φυλαχτεί στο Αγγλικό προξενείο. Πηγαίνοντας πήρε μαζί της όλα τα πολύτιμα πράματα του σπιτιού της, ακόμα και το ρουχισμό.

Την παραμονή πριν κάνουν οι Έλληνες την επίθεση κατά της Άρτας - Ιούλιος 1821, ο Λιδωρικής είδε ένα όνειρο: Παρουσιάστηκε μια γυναίκα ολόμαυρα ντυμένη και στο ένα χέρι της κρατούσε την εικόνα του Αϊ Σπυριδώνα και στο άλλο πλευρό ανθρώπινο. Του λέει: «Θανάση, ξύπνα και πάρε αυτό το πλευρό που σου προσφέρει ο Άγιος». Ο Λιδωρικής ξύπνησε και ξήγησε το όνειρο για καλό της οικογένειάς του. Κατά την επίθεση που κάνανε οι Έλληνες μέσα στην Άρτα, ανάθεσε στο Μακρυγιάννη, που γνώριζε καλά τον τόπο, να πάρει μερικά παλληκάρια και να πάρει την οικογένειά του.

Ο Μακρυγιάννης μέσα στην αναταραχή, εξετέλεσε με επιτυχία την αποστολή του. «Πεινώντες και διψώντες αλλά πλήρεις γενναϊότητας, καρτερίας και ελπίδων διέβησαν πεζή το εχθρικών στρατόπεδον, φθάσαντες περί τα ζημερώματα εκτός της βολής του εχθρού, όπου εδέησεν να αναπαυθώσιν ολίγον, και όπου ο Μακρυγιάννης αφωσιωμένως θερμάτων ξεσχίασε την φουσανέλλα του περιέδεσε τους αιματημένους πόδας των γυναικών. Κι όταν σε δυο μέρες ο Μακρυγιάννης έφτασε στο στρατόπεδο του Τσόγκα που βρισκόταν ο Λιδωρικής, του παράδωσε την οικογένεια, λέγοντάς του: «Δε σου χρωστώ άλλο τίποτα δια το ψωμί οπούφαγα τόσα χρόνια εις το σπίτι σου».

Όταν σε λίγο τα ελληνικά σώματα πάτησαν την Άρτα και έξσπασαν σ' άγρια λεηλασία, μπήκανε και στο Αγγλικό προξενείο. Χωρίς να ξέρουν, άρπαξαν κι όλα τα πράματα του Λιδωρική. Κι έτσι η οικογένειά του απόμεινε μόνο με τα ρούχα που φορούσαν. «Ευτυχώς ήσαν χρυσοενδεδυμένοι κατά την τότε συνήθειαν και έφερον επί κεφαλής μικρόν φέσιον με μαργαρίτας και χρυσά νομίσματα γύρωθεν, πολύτιμα δε δακτύλια εις τας χείρας, άτινα εχρησίμωσαν κατόπιν προς διατροφήν της οικογενείας επί πέντε ολόκληρα έτη», γράφει η Λιδωρική που στο βιβλίο της αναφέρει όλες τις ταλαιπωρίες της οικογενείας της κατά τον Αγώνα.

Για να προφυλάξει τότε την οικογένειά του ο Λιδωρικής την έστειλε στο νησί Κάλαμο, κει που είχαν συναχθεί κι άλλοι Ηπειρώτες πρόσφυγες.

Σ' όλο το διάστημα της Επανάστασης ο Λιδωρικής, γράφει ο βιογράφος του Γούδας: «Εις την των όπλων χρήσιν ουδέποτε ανεμίχη διότι ουδέποτε έσχεν την ελάχιστην προς ταύτα κλίσιν, τους πάντας όμως εξώρκιζεν ουδενός να φισθώσι προς απελευθέρωσιν της πατρίδος. Ιδίως δ' επέμενε να πείθη τους αποπεθαρμένους, λέγων, ότι επί τέλους τα Ευρωπαϊκά κράτη, και άκοντά τινά ίσως, θ' αναγκασθώσιν υπό των λαών των να κηρύξωσι και προστατεύσωσιν ίσως και ενόπλιως την ανεξαρτησίαν της Ελλάδος. Αλλά προς τούτο απαιτείται, πρόσθετον, επιμονή παρ' ημών και τάξις. Ταύτα πράττων, διήλθεν άπαντα τον αγώνα παντί άμεμπτος και αμέτοχος των επ' αυτού γινομένων δυστυχώς εμφυλίων διενέξεων και σπαραγμών».

Κατά τον αγώνα αντιπροσώπευσε την επαρχίαν του Λιδωρική πληρεξούσιος στις εθνοσυνελεύσεις που έγιναν.

Όταν ήρθε ο Καποδίστριας, απ' τους πρώτους χρησιμοποίησε σε διοικητική θέση το Λιδωρική. Τον διώρισε διοικητή Λειβαδιάς σε μια δύσκολη περίσταση γιατί όλη η περιοχή εκείνη βρισκόταν τότε στην τουρκική κατοχή. Γι' αυτό και προσωρινά; Ο Λιδωρικής είχε την έδρα του στην Αράχωβα. Ύστερα απ' τη μάχη της Πέτρας, αφού λευτερώθηκε ο τόπος τη μετέφερε στη Λειβαδιά. Με μίας καταπάστηκε να τακτοποιήσει ωρισμένα πράματα και πρώτα απ' όλα το επισιτιστικό που απ' τις απανωτές μάχες βρισκόταν σ' άθλια κατάσταση. Ύστερα ο Κυβερνήτης τον κάλεσε σ' Ανάλη και τον έκανε γεροϋσιαστή.

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ 2012

Συνέχεια από σελ. 1

25-30 άτομα κάθε βράδυ. Στις 12 Αυγούστου παρουσιάστηκε στο «Λιβάδι» από το ΔΗΠΕΘΕ Κοζάνης το έργο «Ήταν κάποτε...». Το θέμα ήταν πέντε λαϊκά παραμύθια. Το εισιτήριο ήταν πέντε ευρώ με δωρεάν είσοδο για τα παιδιά. Την παράσταση παρακολούθησαν περίπου 80 θεατές.

Για το «Λιβάδι» δούλεψαν οι: Ευάγγελος Γραβάνης, Δημήτριος Μαυραγάνης, Παπαγιάννου, Βασίλειος Ψυρρή, Μάκης Τριαντόπουλος, Ιωάννα Σωτηριάδη, Ειρήνη Μανίκα και Βασίλειος Μπούτσι-κος. Ο Κων/νος Ασίκης τοποθέτησε τα ηλεκτρολογικά. Η Ιωάννα Αγγιούς βοήθησε στις προβολές των ταινιών. Ο Γεώργιος Χισέλι βοήθησε στο στήσιμο της οθόνης. Ακόμα η Μαρία Μαυραγάνη και Αργυρώ Μαυραγάνη φιλοξένησαν τα μέλη της θεατρικής ομάδας. Ο Σύλλογος τους ευχαριστεί όλους θερμά.

Τώρα πάμε στο παζάρι. Άνοιξε στις 10 Αυγούστου και έκλεισε στις 18. Στο παζάρι πρόσφεραν οι: Γιώργος Καλμαντής, Σταυρούλα Κατσιμίπρα, Μαρία Δελατόλα, Τασία Καρκαβίτσα, Μαίρη Ρίζου, Παναγιώτα Κυριαζή, Ελένη Μπακαρέζου, Αθανασία Μπακαρέζου, Μαρία Παπανδρέου, Αλεξάνδρα Καβάγια, Αικατερίνη Ασίκη, Βασιλική Παγώνη, Ιωάννα Κυριαζή, Ιωάννα Ζωγράφου, Ελένη Τρακάκη, Παρασκευή Καπέλλα, Κων/να Μανίκα, Αναστάσιος Γεωργίου και η Έφη Παναγοπούλου. Εργάστηκαν: Ελένη Μπακαρέζου, Τασία Καρκαβίτσα. Ο Σύλλογος τους ευχαριστεί όλους για την ανιδιοτελή προσφορά τους. Ακόμα ο Σύλλογος ευχαριστεί τον Παναγιώτη Κ. Κουτσούκο που για μια ακόμα φορά πρόσφερε το χώρο.

Στις 11 Αυγούστου στις επτά το πρωί έγινε η σύναξη των μυστών της ορειβατικής στη Μεγάλη Βρύση. Από εκεί ξεκίνησε η ετήσια πορεία για Παναγία -

Οι ορειβάτες στην αφετηρία στη Μεγάλη Βρύση.

Θεούλη - Ξεροβούνι - Βρύση Βελήγκκα - Πενταγιού. Συμμετείχαν δεκατρία άτομα και η πορεία είχε διάρκεια επτά περίπου ωρών.

Αρχηγός όπως πάντα ο Θέμης Πολυζώης και υπαρχηγός ο Γιώργος Καλμαντής. Το σημαντικό είναι ότι συμμετείχαν και νεαροί ορειβάτες. Στο τέρμα της πορείας, στη Πενταγιού, ο Σύλλογος κέρασε τους ορειβάτες στη πλατεία. Στη πορεία έλαβαν μέρος, εκτός από τον αρχηγό και υπαρχηγό, οι Ιωάννα Ζωγράφου, Ιωάννα Κυριαζή, Ελένη Χ. Μπακαρέζου, Σταυρούλα Παπαγεωργίου, Αλέξανδρος Ζωγράφος, Ιωάννης Πολυζώης, Χριστίνα Φαναρτζή, Κων/νος Λεβιδάς, Μιλτιάδης Π. Παγώνης, Γεώργιος Γενεζάκης, Γιώργος Καλογιαννάκης. Ο Σύλλογος τους ευχαριστεί για τη συμμετοχή τους αλλά φανταζόμαστε ότι θα το απόλαυσαν και οι ίδιοι.

Την ίδια μέρα άνοιξε η έκθεση παλιάς φωτογραφίας και ζωγραφικής. Η έκθεση φωτογραφίας εκτός από τις περσινές περιείχε και περίπου πενήντα νέες φωτογραφίες.

Στον ίδιο χώρο ο ζωγράφος Αθανάσιος Σταμάτης εξέθεσε μερικά από τα έργα του. Ο ίδιος γράφει για τον εαυτό του:

«Γεννήθηκα στον Πύργο Δωριδίας (Καρούτια) το 1958 από γονείς αγρότες. Σπουδές ιδιαίτερες δεν έκανα, πέρα από τη βασική εκπαίδευση. Η ανέχεια της εποχής και η απόσταση από την πόλη με άφησαν έξω από το μεράκι που είχα για τη ζωγραφική. Με το πέρασμα του χρόνου κατάλαβα πως έπρεπε να δώσω προς τα έξω αυτό που χρόνια έκρυβα

μέσα μου και νοσταλγούσα. Ως άνθρωπος θα έλεγα πως διακατέχομαι από ιδιαίτερη ευαισθησία και ρομαντισμό. Αυτό φαίνεται και μέσα από κάποια έργα μου προσδίδοντας χαρακτήρα ποιητικό.

Ήταν τιμή για μένα που παραβρέθηκα στα εγκαίνια του Λαογραφικού Μουσείου του χωριού και μου δόθηκε η ευκαιρία να συμμετέχω κι εγώ με έκθεση

Το άνοιγμα της έκθεσης φωτογραφίας & ζωγραφικής.

των έργων μου στις πολιτιστικές εκδηλώσεις του Συλλόγου σας. Σας ευχαριστώ και πάλι για την τιμή που μου κάνατε».

Την ίδια μέρα είχε προγραμματιστεί καλοκαιρινή συνέντευξη στο σχολείο που ακυρώθηκε λόγω έλλειψης απαρτίας αλλά και βροχής. Το θέμα της μεταφοράς έδρας, που ήταν το θέμα της συνέλευσης, θα τεθεί

Ο Αγιασμός των εγκαίνιων.

στην τακτική γενική συνέλευση του Συλλόγου. Την ίδια μέρα στήθηκαν και οι τέντες στο προαύλιο του σχολείου για τα εγκαίνια της επόμενης μέρας. Βοήθησαν εκτός από τον πρόεδρο και τον ταμία του Συλλόγου οι Αντώνης Αγγιούς και Κων/νος Ασίκης τους οποίους ο Σύλλογος ευχαριστεί. Την άλλη μέρα έγινε η μεταφορά καρεκλών και τραπέζων από το «Λιβάδι» στο σχολείο. Στις δώδεκα το μεσημέρι, 12 Αυγούστου, ήρθε η μεγάλη στιγμή. Ο χωριανός μας πανοσιολογιότατος αρχιμανδρίτης Δωρόθεος και ο ιερέας του Αλποχωριού Απόστολος Υφαντής βοηθούμενοι από τον Γεώργιο Μ. Μπρούμα έψαλαν αγιασμό εγκαίνιων.

Ο Σύλλογος τους ευχαριστεί πολύ. Την τελετή παρακολούθησαν διακόσια περίπου μέλη και φίλοι του Συλλόγου. Μετά τον αγιασμό έκοψαν την κορδέλα των εγκαίνιων ο αντιδήμαρχος Δήμος Δωριδός Ιωάννης Ράπτης, ο πρόεδρος του Συλλόγου ως εκπρόσωπος του δωρητή Κων/νου Μακρυκώστα, ο οποίος δεν μπόρεσε να είναι παρών, και η Ελένη Ψυρρή ως εκπρόσωπος των μελών και φίλων του Συλλόγου.

Μετά μίλησαν για λίγο ο αντιδήμαρχος, ο πρόεδρος του Συλλόγου, ο εκπρόσωπος της Τοπικής Κοινότητας Κροκυλείου και η Ελένη Ψυρρή που διάβασε μήνυμα της αντιπεριφερειάρχου Παναγιώτας Γαζή που δεν μπόρεσε να παραστεί λόγω άλλων υποχρεώσεων.

Κόβεται η κορδέλα.

Άνοιξαν οι πόρτες κι άρχισε η επίσκεψη στο Μουσείο ενώ οι παρευρισκόμενοι απολάμβαναν τα φαγητά που ήταν προσφορές από: Άννα Βλασίου, Αυγέρο Αυγερόπουλο, Σταυρούλα Κατσιμίπρα, Γεώργιο Αυγερόπουλο, Βιολέτα Μπόλη, Παναγιώτα Κυριαζή, Ελένη Μπακαρέζου, Αθανασία Μπακαρέ-

ζου, Μαίρη Ρίζου, Σπυριδούλα Μαυραγάνη, Στέλλα Ζωγράφου, Ιουλία Χαβάτζα, Κων/να Μανίκα, Μαίρη Ράλλη, Αναστασία Καρκαβίτσα, Ελένη Κρίτσα, Ελένη Αγγιούς, Ειρήνη Βενιζέλου. Ο Σύλλογος τους ευχαριστεί όλους θερμά. Επίσης ευχαριστεί κι όλα τα μέλη και φίλους που βρέθηκαν εκεί στη μεγάλη αυτή στιγμή του Συλλόγου.

Τα ωραία όμως δεν τελείωσαν. Το βράδυ στο «Λιβάδι» το ΔΗΠΕΘΕ Κοζάνης έδωσε την παράσταση που αναφέρουμε πιο πάνω «Ήταν κάποτε...». Θερμές ευχαριστίες στους συντελεστές της παράστασης. Στις 13 Αυγούστου το πρωί έγινε επίσκεψη θύμησης στα χαλάσματα του πατρικού του Μακρυγιάννη. Επιμένουμε σ' αυτήν την εκδήλωση γιατί είναι πολύ σημαντικό να αναδειχθούν και να γίνουν ευρύτερα γνωστά τα χαλάσματα. Συμμετείχαν δεκατρία άτομα: Ιουλία Χαβάτζα, Ιωακείμ Χαβάτζας, Γιώργος Καλμαντής, Σταυρούλα Παπαγεωργίου, Παναγιώτα Καρκαβίτσα, Παναγιώτα Κυριαζή, Ιωάννης Δαμάσκος, Δώρα Χαβάτζα, Δημήτριος Ραπτέας, Μάγδα Μιχαλοπούλου, Χρόνης Μπακαρέζος, Μαρία Σταματοπούλου και Παρασκευάς Μπακαρέζος. Μετά η ομάδα επισκέφτηκε την Αβροτόβρυση και θαύμασε, άλλοι για πρώτη και άλλοι για πολλοστή φορά, τα χιλιόχρονα (κυριολεξία) πλατάνια.

Στις 14 Αυγούστου δεν είχαμε καμιά εκδήλωση και οι συνθήκες ύποπτοι Κων/νος Ασίκης, Αντώνης Αγγιούς, Γιώργος Καλμαντής και Παρασκευάς Μπακαρέζος στήνουν το σκελετό για τις τέντες στην Παναγία. Ο Βαγγέλης Χισέλι δανείζει το φορτηγάκι του για να μεταφερθούν τα μακριά σίδερα που χρειάζονται. Ο Δήμος Δωριδός με τη Τοπική Κοινότητα έχουν καθαρίσει το δρόμο και η ανάβαση είναι πολύ εύκολη. Εδώ είναι ευκαιρία να κάνουμε μια μικρή παρέκβαση. Ο Σύλλογος λειτουργεί το καταφύγιο το χειμώνα και χρειάζεται μια γρήγορη διαδικασία ανοίγματος του δρόμου το χειμώνα όταν κλείνει λόγω καιρού και έρχονται ή είναι ήδη φιλοξενούμενοι στο καταφύγιο. Έχουμε απευθύνει σχετική επιστολή στο Δήμο αλλά δεν έχουμε πάρει απάντηση. Μια φορά που χρειάστηκε άμεση ενέργεια το πρόβλημα λύθηκε με προσωπική παρέμβαση στον αντιδήμαρχο κ. Ιωάννη Ράπτη. Ο συγχωριανός μας και μέλος του Συλλόγου Γεώργιος Μ. Μπρούμα είχε ήδη καθαρίσει το οροπέδιο από

Επίσκεψη στα χαλάσματα του πατρικού Μακρυγιάννη.

τα χόρτα με το χλοοκοπτικό του. Ο Σύλλογος τον ευχαριστεί. Την άλλη μέρα πρωί-πρωί μεταφέρονται τραπέζια και καρέκλες από το «Λιβάδι» και απλώνονται οι τέντες. Στις οκτώ το πρωί όλα ήταν έτοιμα. Με την ηλεκτρονική γεννήτρια που μας δάνεισε ο φίλος του Συλλόγου Δημήτριος Κυριαζής, τον οποίο κι ευχαριστούμε, μεταδόθηκε η θεία λειτουργία. Μετά την αρτοκλασία όσοι ήθελαν κάθισαν στα τραπέζια. Φάγαμε όπως παλιά στο πλάτωμα και σε λίγο έγινε αυτό που είχε πολλά χρόνια να συμβεί. Ακουστήκαν κλαρίνα στο οροπέδιο. Με τα ηχητικά του συλλόγου και τη γεννήτρια έγινε ένας καλός χορός. Ο Σύλλογος ευχαριστεί το μουσικομάγειρα Δημήτριο Μαυραγάνη. Η εκδήλωση κράτησε ως τις δύο περίπου το μεσημέρι. Για το γλέντι έμειναν εβδομήντα περίπου άτομα. Ήταν μια καλή αρχή κι αυτός ήταν ο σκοπός, ν' αρχίσει η αναβίωση του εθίμου. Ακολούθησε το ζήλημα και μάζεμα. Καρέκλες και τραπέζια έπρεπε να μεταφερθούν και να στηθούν στο «Λιβάδι» που έπρεπε να λειτουργήσει

Χορός στη Παναγία.

το ίδιο βράδυ. Στις 16 Αυγούστου το βράδυ έγινε στην πλατεία το καθιερωμένο γλέντι των γαμπρών και νυμφών. Μετά το φαγητό άρχισε ο χορός με τα ηχητικά του Συλλόγου που τα «δούλευε» και πάλι ο Δημήτριος Μαυραγάνης. Ο Σύλλογος μας καθώς και ο Σύλλογος γαμπρών και νυμφών «Ο Άγιος Σώστης» τον ευχαριστούν.

Στις 18 Αυγούστου στις δέκα το πρωί στην πλατεία, στο κοινοτικό κέντρο, ο Σύλλογος οργάνωσε αιμοδοσία. Δυστυχώς το νοσοκομείο της Άμφισσας δεν μπόρεσε να στείλει το ειδικό όχημα κι έτσι το συνεργείο και η γιατρός από την Αρτοτίνα ήρθαν με ιδιωτικό αυτοκίνητο. Αίμα, στο χωριό, έδωσαν πέντε χωριανοί. Οι Διονύσιος, Κων/νος και Γεώργιος Αυγερόπουλος, Ευφροσύνη Μπρούμα και Αθανάσιος Σ. Σαΐτης.

Στην Αθήνα έδωσε αίμα και ο Κωνσταντίνος Σαΐτης. Εκτός από τις ευχαριστίες του Συλλόγου νομίζουμε πως πρέπει να συγχαρούμε τους χωριανούς μας για την ύψιστη σημασία της πράξης τους. Πρέπει ακόμα

Οι πανηγυριστές τρώνε και στέλνουν κέρασματα ο ένας στον άλλον.

να αναφέρουμε ότι με ξηιά αίματος οριστικά δεν έχουμε τράπεζα αίματος γι' αυτό ζητάμε να συνεχιστεί η προσφορά αίματος που εξυπηρετεί δύο σκοπούς: Ο αιμοδότης αποκτά κάρτα αιμοδότη και ταυτόχρονα βοηθά τους χωριανούς.

Ακόμα διοργανώθηκε από το Σύλλογο Πενταγιωτών και τοπικό ποδοσφαιρικό πρωτάθλημα στο οποίο συμμετείχε και το Κροκύλειο με τις καινούργιες του στολές. Τα αποτελέσματα ήταν: Τρίστενο - Κροκύλειο 5 - 3. Αλποχώρι - Πενταγιού 2 - 1. Τελικός: Αλποχώρι - Τρίστενο 2 - 2 (3 - 2 στα πέναλτυ).

Μετά απ' όλα αυτά τελείωσαν οι εκδηλώσεις. Άρχισε το γενικό μάζεμα και ο απολογισμός.

Τελικά από κεί που λέγαμε ότι φέτος δεν έχει Μακρυγιάννεια και θα ξεκουραστούμε καταλήξαμε στην ίδια και περισσότερο κούραση. Θέλουμε όμως να εξάρουμε την εθελοντική συμμετοχή που κάθε χρόνο αυξάνει. Αυτός είναι ο λόγος που προσπαθούμε να γράφουμε όλους τους συμμετέχοντες ονομαστικά. Όπως φαίνεται ο κατάλογος είναι εντυπωσιακός. Αν παραλείψαμε κάποιο όνομα ζητάμε προκαταβολικά συγγνώμη και την επισήμανση της παράλειψης για τη διορθώσουμε. Και του χρόνου.

Η αιμοδοσία συνεχίζεται. Όποιος θέλει να συμμετάσχει μπορεί να επισκεφθεί όποτε θέλει οποιοδήποτε κέντρο αιμοδοσίας και να δηλώσει ρητά ότι προσφέρει το αίμα για τη τράπεζα αίματος του Συλλόγου Κροκυλιωτών «Ο Μακρυγιάννης» στο Γενικό Νοσοκομείο Άμφισσας. Υπεύθυνοι για τη τράπεζα είναι οι: Ευάγγελος Γραβάνης (6977305956) και Κωνσταντίνος Σαΐτης (6932224030).

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΙΔΩΡΙΚΗΣ

Συνέχεια από σελ. 3

Ως να φτάσει ο βασιλιάς Όθωνας αποφασίστηκε να εκλέξουν τριμελή επιτροπή για να κυβερνήσει προσωρινά κι η αντιπολίτευση πρότεινε το Λιδωρική. Κείνος όμως αρνήθηκε. Κι ύστερα από τον ερχομό του βασιλιά Όθωνα η αντιβασιλεία τον διώρισε διοικητή στην Καρύταινα. Δεν έμεινε για πολύ στην καινούργια του θέση κι αποτραβήχτηκε στα Σάλωνα. Επειδή όμως στενοχωριόταν οικονομικά δέχτηκε τη θέση του έπαρχου Λιβαδιάς, και το 1835 σύμβουλος επικρατείας. Τότε εγκαταστάθηκε μόνιμα στην Αθήνα μ' όλη την οικογένειά του κι έμεινε στην οδό Αδριανού. Στην επανάσταση του 1843 που καταργήθηκε το συμβούλιο της επικρατείας έμεινε και πάλι χωρίς θέση. Για λίγο όμως γιατί τον διώρισαν μέλος της μικτής επιτροπής για τις Οθωμανικές αποζημιώσεις. «Εν τη υπηρεσία ταύτη, επληροφόρησαν ημάς, ότι εγένοντο πολλά απόπειραι προσεφέρθη μάλιστα και μέγα ποσόν χρημάτων προς δελεασμόν του ανδρός, αλλ' άπαντα απέτυχον» γράφει ο Γούδας.

Γιατί ο Λιδωρικής μ' όλο που ο νεανικός του χαρα-

κτήρας διαπλάστηκε στο ανήθικο περιβάλλον του Αλή πασά, δε διεφθάρηκε με έμεινε ένας αγνός, σεμνός και ηθικός Ρουμελιώτης. Αργότερα, ο πρωθυπουργός Κωλέτης τον έκανε γερουσιαστή κι έμεινε ως τότε καταργήθηκε το σώμα. Για κείνη την εποχή έχουμε μια περιγραφή του, απ' την κόρη του, σε κάποιο χορό στο παλάτι: «Ο πατήρ μας με τας ωραίας λευκάς του τρίχας, με την φουσαντέλλαν του, με την ζώνην του δεκάκις περιτυλίσσουσαν την μέσην του, δια του γνωστού εκ Λαχώρης της Περείας, λαμπρού υφάσματος, τον αυστηρόν απλούν επενδύτην εξ εριούχου κυανόμαυρου, με την περιφήμον μηλωτήν, ήτις μέχρι των ώτων περιεβαλλε, και τω προσεδίδε το ύφος του Τούρκου πασά μάλλον ή Έλληνος γερουσιαστού.

Ενώ όμως ήταν γερουσιαστής τον διώρισαν και βασιλικό επίτροπο στην Ιερά σύνοδο που έμεινε ως το 1854.

Ο γιός του Αριστομένης πολιτεύεταν στην επαρχία Λιδωρική και το 1859 δημοσιεύτηκε σ' εφημερίδα λιβελλος κατά της οικογενείας τους με τα αρχικά Χ. Α. Γ. Σε λίγο σ' άλλη εφημερίδα που περιέγραφε την άθλια οικονομική κατάσταση της οικογενείας

του. Ήταν αλήθεια, γιατί ο Θανάσης Λιδωρικής ήταν ανώτερος χρηματών. Αν και προεπαναστατικά είχε τέρματα περιουσίας, προίκα απ' τη γυναικά του, ύστερα ζούσε μόνο με το μισθό του κι αργότερα με τη σύνταξή του.

Ήταν απ' τους πιο πιστούς Οθωμικούς. Για τις δημοκρατικές ιδέες που είχε τότε η σπουδάζουσα φοιτητική νεολαία, έλεγε ο Λιδωρικής για το Παπεπιστήμιο πως «θα μας φάει την σκέπη του κεφαλιού μας» δηλαδή τον Όθωνα.

Κι όταν τα λόγια του με τον καιρό αλήθεψαν, ο Λιδωρικής δεν αποτραβήχτηκε μόνο απ' τη δημόσια ζωή μα κλείστηκε στο σπίτι του. Σπάνια κυκλοφορούσε. Και στις 5 Απριλίου του 1868 πέθανε 80 ετών. Η κηδεία του έγινε «μετά πάσης εκκλησιαστικής και στρατιωτικής παρατάξεως» κι αθηναϊκή εφημερίδα έγραφε γι' αυτόν στη νεκρολογία του: «Υπηρετίσας, ως πατριώτης ακραιφνής και δραστήριος, καθ' όλον τον αγώνα, προήχθη επί της προτέρας βασιλείας, ης διετέλεσε μέχρι πνοής εσχάτης πιστός φίλος. Πατήρ αγαθός και φιλόστοργος, φίλος πιστός και προσηγής, ειλκυσε ζων την αγάπην και τον σεβασμόν της κοινωνίας». Αυτός ήταν ο Θανάσης Λιδωρικής.

ΤΟΥ ΑΗ-ΛΙΑ

Είναι γεγονός ότι το πανηγύρι μας, του Αη-Λιός έχει ξεφτίσει. Οι καλοκαιριτικοί γιορτασμοί έχουν μετατεθεί τον Αύγουστο. Τον Ιούλιο δεν υπάρχει πάλι κόσμος στο χωριό. Οι μόνιμοι κάτοικοι είναι λίγοι. Φέτος έγινε θεία λειτουργία, όπως κάθε χρόνο, στο ξυκλήσι του Αη-Λιά. Λειτουργήσε ο παπα-Δημήτρης απ' το Κλήμα. Ο Σύλλογος πρόσφερε την αρτοκλασία. Το βράδυ η Βιολέτα είχε όργανα. Τον Λυμπέρη με το κλαρίνο του και τη κομπανία του. Μαζεύτηκαν καμιά 70ριά πανηγυριστές έφαγαν τα ψητά της Βιολέτας και χόρψαν μέχρι τις πρωινές ώρες. Άντε και του χρόνου.